

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18
50088 Tartu

Teie 1.09.2017 nr 8-1/17/3479

Meie 13.10.2017 nr 4/271

Arvamuse avaldamine kõrgharidusseadustiku kaasajastamise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta

Lugupeetud Mailis Reps!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Haridus- ja Teadusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust kõrgharidusseadustiku kaasajastamise seaduseelnõu väljatöötamiskavatsuse (edaspidi: VTK) kohta.

Kaubanduskoja hinnangul on suurem osa VTK-s sisalduvatest probleemidest ja võimalikest lahendustest pigem tehnilist laadi ning nende järele puudub märkimisväärne praktiline vajadus. Samas on VTK-st välja jäänud Eesti ülikoolide, rakenduskõrgkoolide ning teadusasutuste üks suurim väljakutse – suurendada teadustööde sidet ettevõtete reaalse probleemidega. Sellele kitsaskohale on viidatud ka Gunnar Okki poolt koostatud Eesti ülikoolide, teadusasutuste ja rakenduskõrgkoolide võrgu ja tegevussuundade raportis. Nimetatud raportis on muu hulgas väidetud, et enamikul Eesti ülikoolides tehtavast teadusest ei ole otsest sidet Eesti või teiste maade ettevõtlusega.

Teaduse rahastamine

Eesti teaduse ja majanduse vahelise koostöö tihendamiseks oleks vaja muu hulgas muuta teaduse rahastamist. VTK viies osa keskendub muudatustele teaduse rahastamise meetmetes, kuid nende muudatuse eesmärgiks on seostada senisest enam vaid teaduse ja kõrghariduse rahastamist. Muudatuste paketist on välja jäänud aga teaduse ja majanduse vahelise sünergia suurendamine.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku kõrghariduse kaasajastamise protsessi raames otsida lahendusi küsimusele, kuidas suurendada kõrgkoolide ja teadusasutuste koostööd ettevõtetega. Leiame, et VTK teaduse rahastamise meetmete peatükk peaks sisaldama muudatusi, mis motiveeriks kõrgkooli ja teadusasutusi senisest rohkem võtma arvesse ettevõtete huvisid ja vajadusi. See tähendab, et rahastuse saamiseks peaks senisest oluliselt rohkem teadustööd olema seotud ettevõtluse poolt esile tõstetud probleemide lahendamisega.

Lisaks peame vajalikuks märkida, et eraõiguslikele teadus- ja arendusasutustele baastoetust juriidilise staatuse tõttu mitte eraldada on vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega – sarnases olukorras olevaid isikuid tuleb kohelda võrdselt. Toetuse eraldamisel tuleks aluseks võtta riiklikud vajadused ja kompetentsid, mitte asjaolu, kas tegemist on eraõigusliku või avalik-õigusliku teadusasutusega. Eelnevalt tulenevalt teeme ettepaneku, et kui eraõigusliku teadusasutuse teadustöö on riiklikult vajalik ja

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

täidab avalikes huvides olulisi funktsioone, siis eraõiguslikul teadusasutusel on õigus taotleda nii sihttoetust kui baastoetust. Baastoetuse määramisel ei näha ette eraõigusliku teadusasutuse infrastruktuurikulude katmist.

Muud kommentaarid

Kaubanduskoja hinnangul võiks teatud juhtudel olla lubatud kõrghariduse omandamine kiiremini kui viie aastaga. Selline võimalus peaks olema lubatud juhul, kui lühema õppeaja tõttu ei vähene õppe kvaliteet.

Toetame lähenemist kaotada õigusaktides rakenduskõrgharidusõppe ja bakalaureuseõppe eristamine, sest puudub otsene vajadus kahe mõiste eristamiseks seaduse tasandil.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070